

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR

183 SZÁM

Vasárnap indul Bukarestbe a Magyar Népi Szövetség harminctagu küldöttsége

Öt napig tárgyalnak a kormánnyal a magyarság kérdéseiről

KOLOZSVAR, augusztus 17. A Magyar Népi Szövetség országos központjától szerzett értesülésünk szerint vasárnap Kurkó Gyárfás elnök vezetésével harminctagu küldöttség indul Bukarestbe, hogy a Groza-kormány minisztereivel és államtitkáiraival részletesen megtárgyalja az időszerű magyar gazdasági, jogi és kulturális kérdéseket. A tárgyalások tartamát öt napra tervezik.

A bizottságban nagy számmal képviseltetik magukat mind az északerdélyi, mind a délerdélyi magyar tanügy szakelődői. A bizottság részletes iskolahálózati tervet visz fel a fővárosba, amelynek keretében minden romániai magyar gyermek anyanyelvén való oktatása biztosítva van.

A bukaresti küldöttségben részt vesznek a Marosvásárhelyre tervezett székely mű-

egyetem mezőgazdasági, erdőszeti, bányászati és kőhászati szakemberei is, valamint a magyar színházi, képzőművészeti és zenelügyek szakelődői. Gazdasági részből a magyar szövetszervezetek képviselői vesznek részt a szakminiszterekkel folytatandó bukaresti tárgyalásokon.

Egy megbízottat az 1944 októberében tuzsként elvitt civillakosok hozzátartozói küldtek ki a tárgyalóbizottságba, azzal az óhajjal, hogy Románia kormánya tegyen lépéseket a tuzskok hazahozatalára.

A Magyar Népi Szövetség Bukarestbe induló küldöttségének munkája elsősorlag bizalommal és feszült várakozással tekint Románia demokratikus érzésű magyar lakossága.

A császár kapitulációs parancsa ellenére

A japán csapatok zöme még nem tette le a fegyvert

Katonai támaszpontokat létesítenek a szövetségesek Japánban

Annak ellenére, hogy Japán kapitulált, majdnem valamennyi távolkeleti arcvonal-szakaszon kemény harcok folynak. A szovjet tájékoztató iroda több város elfoglalását közli. A Vörös Hadsereg kötelei az Amur folyó partján is tovább haladnak előre. A japánok több ponton támadást intéztek a szovjet arcvonal ellen. A japánok még ellenállanak Kínában, Luzon szigetén és a Csendes-óceáni szigetvilág legtöbb pontján is.

MacArthur tábornok közvetlen rádióösszeköttetést teremtett az új japán kormánnyal. MacArthur tudomásul vette, hogy a császári család egy-egy tagja Kínába, Mandzsukuoába, illetve a déli tengerek vidékére utazik, hogy ellenőrizze a fegyverletétel végrehajtását. Egyébként MacArthur újabb felszólítást intézett a japán kormányhoz, siettetve a behódolási egyezmény aláírását.

Sommerville amerikai tábornok kijelen-

Vassilevszki tábornagy ultimátumot intézett a madzsarai japán főparancsnoksághoz

MOSZKVA, augusztus 17. (Rádó) Vassilevszki marsall, a távolkeleti szovjet hadsereg főparancsnoka augusztus 17-én, távolkeleti idő szerint reggel 6 órakor a következő rádiógramot küldte a kuantungi japán hadsereg parancsnokához:

— A Kuantung-hadsereg vezérkara rádión utján kérte, hogy a Vörös Hadsereg szüntesse be az ellenségeskedéseket, de egy szóval sem tesz említést arról, hogy a japán csapatok Mandzsukóban kapituláltak volna, ugyanakkor pedig a japán erők több szakaszon ellentámadásba mentek át. Felszólítom, hogy augusztus 20-án déli 12 óráig szüntessék be a harcot és a fegyvert mindenképp tegyék le. Azért tüntök ki ezt az időpontot, hogy addig közölhessék utasításomat az összes parancsnokokkal. Mihelyt a harc beszüntetését megkezdtek, a Vörös Hadsereg abbahagyja az ellenségeskedéseket.

LONDON, augusztus 17. (Rádó) Jól értesült londoni körökben Matsuoka Kumi herceg miniszterelnökötől történt kiadvéséről kijelentették, hogy Japán újkor történelmében példa nélkül áll, hogy a császári ház egyik tagját jelölték miniszterelnökké.

NEWYORK, augusztus 17. (Rádó) Az Egyesült Államok hét vagy nyolc támaszpontot létesít a Japán által eddig megszállt csendes-óceáni szigeteken. Ezenkívül támaszpontokat létesítenek a japán anyaország területén is.

NEWYORK, augusztus 17. (Rádó) A japán szigetország területén kívül a szövetséges hadseregek elfoglalják Azsát eddig japán ellenőrzés alatt álló részét is. MacArthur tábornok minden intézkedést megtett a japán katonák esetleges kilengésének a megakadályozására.

LONDON, augusztus 17. (Rádó) A volt japán kormány öt tagja kihallgatáson jelent meg az új miniszterelnöknél. Úgy tudják, hogy ez az öt volt miniszter részt fog venni

tette — jelentik Washingtonból —, hogy az Egyenlítő környékén elsórt szigeteken lévő japán csapatok leküzdése esetleg még egy évet is igénybe vehet, miután csatlólni lehet azzal, hogy egyes fanatikus csapatok nem hagyják abba a harcot. A Japán megszállását végző csapatokat is előkészítik arra, hogy számoljanak egyes elsórt ellenállási csoportokkal.

Japán megbízottainak egyébként augusztus 20-án déli 12 óráig kell megjelenniük MacArthur manillai főhadiszállásán a fegyverletétel ünnepélyes aláírására.

MANILLA, augusztus 17. (Rádó) Négy amerikai bombavető, melyek fényképfelvételeket készítettek a tokiói öböl felett, megtámadott tíz japán vadászgépet. Két japán gépet valószínűleg lelőttek, egyik bombavető súlyosan megrongálódott.

az új kormányban is. Tagja lesz az új kormánynak Konoye herceg, volt miniszterelnök is.

Az Angol Bank és a nagyipar államosítása

LONDON, augusztus 17. Augusztus 15-én VI. György angol király trónbeszédével megnyitotta az angol parlamentet. A király megemlékezett az utolsó euerség, Japán feltétel nélküli megadásáról, majd ráért az angol kormány célkitűzéseire. Az angol kormány határozott célja, hogy a leghosszabbban együttműködjen a dominiumok kormányával és az összes szabadságszerető népekkel, hogy meg lehessen valósítani a világbékét és a szociális igazságot. Ezután a király foglalkozott a berlini konferenciával, ahol az angol vezető államférfiak Truman elnökkel és Sztalin generalisszimusszal lefektették a háborúban elpusztult világ újjáratásának tervét. Üdvözölte a Külügyminiszterek Tanácsát,

mely előkészíti a békét és mely először Londonban ül össze.

A király a kormány munkatervét, illetve a parlament munkatervét a következőkben foglalta össze: a parlament elé terjesztik az Egyesült Nemzetek alapokmányát, fokozatosan leszerelik a férfi és női hadsereg tagjait, lassanként áttérnek a hadigazdálkodásról a békegazdálkodásra. Államosítják az Angol Bankot és a szénbányákat is állami tulajdonba veszik. A kormány hatalmas lakásépítési mozgalmat is kezd. A kormány főprogramja, hogy javítsa és fokozza a lakosság élelmszer- és ruhanemű ellátását.

A király megemlékezett az atombomba feltalálásáról és alkalmazásáról, azt mondván, hogy a tudománynak ez az új eredménye választás elé állítja a népeket: vagy megalkotják a békét, vagy kölcsönösen elpusztítják egymást.

MOSZKVA, augusztus 17. (Rádó) Augusztus 17-én Molotov külügyi népbiztos és Oszubka-Moravszki, a lengyel ideiglenes kormány elnöke szerződést írtak alá. A szerződő felek hangoztatják, hogy a két or-

szág közötti államhatárok kérdését barátság és egyetértés szellemében óhajtják rendezni. Ezért a krími értekezlet határozatainak megfelelően megegyeznek abban, hogy a lengyel-szovjet határ a Curzon-vonalat kövesse, egyes körzetekben 5–8 kilométeres kligazításokkal Lengyelország javára.

A berlini konferencia döntéseinek értelmében a Szovjetunióknak járó jövátételből a szovjet kormány a német megszállás okozta károk jövátételére hajlandó átengedni Lengyelországnak a keleti övezetből elszállítandó használható felszerelési tárgyak 15 százalékát. Ugyancsak átengedi a Szovjetunió a használható ipari nagyüzemi berendezések 15 százalékát, melyeket a nyugati megszállási övezetből szállítanak a Szovjetunióba. A lengyel kormány kötelezi magát arra, hogy 1946-tól kezdve Németországnak a lengyelek által megszállott részeitől szerződésben meghatározandó áron szenet szállít a Szovjetunióknak, még pedig az első évben 8 millió, a következő években, amíg Németország megszállása tart, 13–13 millió tonnát. A szerződés azonnal érvénybe lép.

A nemzetiségi törvény büntetőrendelkezéseit megszegve

Népi eredet és nemzetiség bevallását kívánják az adózóktól

KOLOZSVAR, augusztus 17. A Magyar Népi Szövetség megállapította, hogy hirtokában van olyan adóbevallási íveknek, melyeket a pénzügyigazgatóság adóbevallási osztályán állítottak ki és amely íveken az „origina etnica” és „nationalitatea” kérdések vannak feltüntetve. Ezeket a kérdéseket az illetékes tisztviselők teszik fel a közönségnek, melyekre a közönség választát fel is jegyzik.

A Magyar Népi Szövetség központja és a Világosság felhívja a figyelmet arra, hogy a Monitorul Oficial-

ban augusztus 6-án megjelent 630 sz. rendelet törvény 1 szakasza szerint három hónaptól egy évig terjedhető elzárással büntethető az az állami tisztviselő, aki az „origina etnica” vagy „nationalitatea” kifejezést használja, illetve a népi eredet vagy nemzetiség iránt kérdést intéz közokiratban.

A Magyar Népi Szövetség központja a Világosság útján kéri az ügyességet, hogy haladéktalanul tegye meg a hivatalos lépéseket azok ellen a felelős tisztviselők ellen, akik a fenti rendelet ellen vétettek, a azok ellen is, akik a pénzügyigazgatóság ezen rendeletét — a nemzetiségi törvény szellemével ellentétben — még most is a magyarság rovására végrehajtják.

A népvédelem augusztus 19-én nagygyűlést tart a Szinkörben

KOLOZSVAR, augusztus 17. A Népvédelem vasárnap délelőtt 11 órakor tartja nagygyűlést a Szinkörben. A nagygyűlésen számolnak be az első szabad kongresszus eredményéről és a Népvédelem új feladatairól az ország újjáépítése érdekében. Munkások, földművesek és értelmiségiek nemzetiségre való tekintet nélkül érezzék kötelességüknek a nagygyűlésen megjelenni!

A román hadsereg ünnepe a Városi Színházban

A hazatérő demokratikus román hadsereg tiszteletére az ARLUS csütörtökön este 6 órakor a Nemzeti Színházban művészeset rendezett. A művészeset igen szépségszerű közönség nézte végig és jelen volt Atanasiu hadseregpáncsnok is. Bretan Miklós Isaac Emil román, és Vladimír Majakovszky szovjet költő egy-egy versét olvasta fel. A műsor első részének kiemelkedő száma volt Bretan Endro szereplése: a kiváló fiatal művész ódájának, Bretan Miklósnak a dalából énekelt. A román nép erejét érzékeltette a nemzeti ruhás, pántlikás román fiatalok népi tánca.

A műsor második részében Ciprian Pombescu román zeneszerző híres Balla-

dája és Haydn egyik hegedű-triója mellett Lőrinc Zsuzsa énekművész szereplése volt a legkiemelkedőbb szám. A tehetséges énekművész neve most már a román közönség előtt is ismertté vált. A magyar művész magyar dalát a főleg hazatérő román katonákból álló hallgatóság dörgő tapsal jutalmazta. Igazolván a győzelmei hadsereg jelképe a demokratia közfelfogást.

Kellős József orosz dalokkal jutatta kifejezésre, hogy a szövetséges nemcsak a román, hanem a szovjet hadsereget is ünnepli. Az estélyt a hídegszámol román fiatalok és a görögkeleti katedrális kórusa zárta be.

Testvér, tudod-e, hogy mi az a Petőfi-alap? Testvér, miért nem érdeklődsz a Petőfi-alap iránt?

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári és kolozsmegyei tagjaihoz!

A Magyar Népi Szövetség szervezeti megerősítéséhez feltétlenül szükséges a pénzügyi megerősítés is. A szervezet csak úgy tud rendszeres és fokozottabb munkát végezni, hogy ha függetlenül tudja azokat a tisztviselőket, akik a szervezésben, politikai munkában nélkülözhetetlenek.

Ma, amikor a Magyar Népi Szövetség Kolozsváron és Kolozsmegyében is új szervezés alatt áll, minden tag tartsa kötelességének hozzájárulni tehetsége szerint a szervezet pénzügyi megerősítéséhez. Minden tag vizsgálja felül, hogy a hozzájárulás, amelyet eddig vállalt, nem kevés-e ahhoz a nagyhorderejű hivatáshoz mért, amelyet a Magyar Népi Szövetség minden romániai magyar érdekében kifejt, valamint a maga anyagi helyzetéhez viszonyítva? Az áldozathozatal ne korlátozzuk csupán tagdíjra, különösen az eddig tagdíjakra.

Igyekezzék mindenképp jövedelmükkel előjárni, pénzügyileg is lehetővé tenni, hogy a Magyar Népi Szövetség minél nagyobb mértékben felelhessen meg feladatának. A tagoknak azonban mindenféleképpen elemi kötelessége — és ez alól nincs kivétel — hogy legalább a tagdíjat fizesse pontosan. Siessünk a Magyar Népi Szövetség helyi szervezetéhez (Farkas-utca 7) és fizessük ki a tagdíj-hátrülést!

A MNSz kolozsvári és kolozsmegyei vezetősége.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Szép idő, tiszta égbolt, gyenge szél, a hőmérséklet emelkedik, délután folyamán helyi esők.

KERTI ÜNNEP A MARIANUM SEGELYEZÉSÉRE. Vasárnap délelőtt 10 órától este 10 óráig a Marianumban kerti ünnepség lesz, amelynek bevételét az intézet renoválásának céljaira fordítják. Változatos műsorszámok a színház tagjainak részvételével, tombola, cigányzene, tánc. Rossz idő esetén az ünnepség az iskola termében zajlik le.

A PETŐFI-ALAP KEZELŐSÉGE a következők kérényét intézte el: Lévay József, Márton János, Budaházi Fehér Miklós, dr. Csűrös Istvánné, Ferencz Vilmosné, Králi Béláné. Nevezettek jelentkeznek ma, szombaton, vagy hétfőn, augusztus 20-án, délelőtt a Magyar Népi Szövetség országos központjában (Majális-utca 22).

A SZÁLLÍTÓ MUNKÁSOK augusztus 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor gyűlést tartanak a magánalkalmazottak szakszervezetének helyiségében (Szabadság-tér 12, II emelet 10, bejárat a Kismeser-utca felől). Az összes szállítási szakmában dolgozó munkások vegyenek részt ezen a gyűlésen.

HALÁLOZÁS. Greguss Géza nyugállományú őrnagy rövid szenvedés után elhunyt. Temetése augusztus 18-án, szombaton délelőtt 11 órakor lesz a köztemető halottas kápolnájából.

KURKÓ GYÁRFAS GYÁSZJA A Magyar Népi Szövetség országos elnökének gyáza van. Bátyja, Kurkó András a fasista terror áldozata lett. Kurkó András csikszentdomokosi földműves volt és gerincesen küzdött előbb a Horthy-, majd a Szálasi-világval intézkedései ellen. A Vörös Hadsereg elől menekülő németek Kurkó Andrást nyakas fasistaellenes magatartása miatt magukkal hurcolták; a Duna-túlán súlyosan megsebesülve hagyták hátra. Kézzel és zúzóval egy dunántúli kórházban meghalt. A Magyar Népi Szövetség sorában tömörült magyarországi gyászában együtt érez Kurkó Gyárfással.

SZÜLOI ERTEKEZLET A KOLOZSVÁRI EVANGÉLIKUS ISKOLÁBAN. A kolozsvári evangélikus iskola tantervét augusztus 19-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az iskola tantermében (Kossuth Lajos-utca 1) szülői értekezletet tart. Felkérem, hogy a mint jelenlegi és leendő tanítványaink szüleit, hogy az értekezleten vegyenek részt. Az igazgató.

Szombat,
1945 aug. 18.
Kat. líona.
Prot. líona.
Ortodoxi
Fleruss.
Zsidói 3703 év
Elul hó 10.

H I R E K

A nap két óra
43 perckor és 18
óra 31 perckor
nyugszik.
A hold két óra
15 perckor és 18
óra — perckor
nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A románai magyar nép politikai napilapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.

Előfizetési díj egy hónapra 1000 lej. Apróhirdetések szávként 30 lej, legkisebb hirdetés 300 lej. Álláskeresőknek szávként 20 lej, legkisebb hirdetés 200 lej. A kiadóba címzett és jelírt hirdetésenként 30 lej pótdíj fizetendő. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 80 lej. Szöveg nélküli (hírek között) szávként 80 lej. Nyiltter szávként 100 lej.

Kéziratok megőrzésére vagy visszaküldésére nem vállalkozunk.

SZOLGÁLTATÓ GYÓGYSZERTÁRAK:
Bíró (Szabadság-tér 3), Apostol (Dózs György-utca 30), Palóci (Magyar-utca 13), Holicska (Mócsok-utca 38).

(*) AZ AGUDAT JISZROEL leány csoportja meghívja a zsidó női ifjuság minden tagját a szombaton délután 5 órakor tartandó előadásra. Előad: Káhn Lotti tanítónő.

FELHÍVÁS ELŐFIZETŐINKHEZ! Tisztelettel felhívjuk mindazon előfizetőink figyelmét, akiknek előfizetése lejárt, hogy a további előfizetési díjakat kiadóhivatalunk előfizetési osztályánál sürgősen rendezzék.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG III. kerületi földész tagozata vasárnap délután 5 órakor nagygyűlést tart a Budai Nagy Antal-utcai székházban. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel kérjük minden tag megjelenését!

(*) **A HELYBELI AUT. ORTH. IZRAELITA HITKÖZSÉG** ezúton hozza tudomására az érdekelteket, hogy az Eötvös-utcai román és héber tannyelvű elemi iskola ez év szeptember havában újból megnyílik. Érdeklődők sziveskedjenek hitközségünk Timár-utca 34 alatti hivatalában felvilágosítás végett jelentkezni.

Hadifoglyok üzennek

Kolozsváron átszállított hadifoglyoktól kaptuk az alábbi üzeneteket:

Hozzáartozója üzen Máthé Imrénének Kolozsvárra, Malom-utca 28 alá, Soós Lázárnak Kolozsvárra, Lépcső-utca 6 alá, Ravasz Jánosnak Kelemtelkérére, Maros-Torda megyébe, Hagymási Pálnak Szabédra, Kis Antalnak Kolozsvárra, Klszereblye-ut, Mafláth Bélának Kolozsvárra, Szamosközi-utca 86 alá, Madaras Gyulának Lőrincfalvára, Maros-Torda megyébe, Schöffér Antalnak Nagykarolyba, Szatmár megyébe, Nagy Györgynek Marosvásárhelyre, fia üzen Lengyel Istvánnak Csikszereparára, Sanyi veje üzen Szalai Istvánnak Málnásfűrdőre, hozzáartozója üzen Molnár Jenőnek Csikvereckesre, hozzáartozója üzen Lengyel Imrénének Nagyváradra, Várad Zsigmond-ut 14 alá, hozzáartozója üzen Jakab Péternek Kolozsvárra, Nyárfasor-utca 84 alá. Üzenik, hogy mindnyájan jól vannak és Budapesttől tovább vitték őket. Szász Ferenc asztalos mester üzeni hozzáartozójának Kolozsvárra, hogy Fokszányba vitték. Fia üzen Szakács Istvánnak Bethlenbe, férje üzeni Bodor Gábornéknak Retegre, Szolnok-Doboka megyébe, hogy fogságba esett és jól van. Erdős István üzen feleségének Dévabányára, Tompa Mihály-ut 11/a alá, Bodnár András üzen Zoltán Bálint címén feleségének Mezőtúrra, Törökszentmiklósi-utca Szatmár megyébe, hozzáartozója üzen Antonia Salamonnak Szamosújvárra, Mihály Vitez-ut 3 alá.

(*) **HAZASSÁG.** Hellmann Eszter és Teszler Zsigmond augusztus 21-én délután 4 órakor, Malom-utca 32 alatt tartják esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett).

(*) **ORVOSI HIR.** Dr. Szabó Péter volt belklinikai tanársegéd rendelését megnyitotta Malom-utca 4 szám alatt. Délután 3—5-ig.

A demokrata deportált ifjak szombat este fél 8 órakor kulturális előadást rendeznek a Vasas-otthon termében. Fejedlem-utca 7. Felkérjük az ifjuság pártolóit minél nagyobb számban jelenjenek meg. Vezetőség.

Keresek azonnalra savanyúságok konzerválásához szakemberiért és női vagy férfi (káposzta, uborka, stb.) vagy tételfeldolgozásához. — Előnyben volt konzervgyári alkalmazottak. Cim a kiadóban.

A Városi Színház heti műsora:

Szombat délután 3-kor: Doktor ur. (Andrási Márton vendégjátéka. Mérsékelt helyérakkal). Szombat este 6-kor: En és a kis öcsém. (Andrási Márton vendégjátéka). Vasárnap délután 3-kor: Nótás kapitány. Vasárnap este 6-kor: En és a kis öcsém. (Andrási Márton vendégjátéka). Hétfőn: Három a kis lány. (A Magyar Népi Szövetség tagjai kerületi szervezeteknél féláron válthatják meg jegyüket).

Szabadtéri előadások az Unitárius Kollégium udvarán

Szombaton este fél 8-kor: Salamon Béla kabaré-estje. Szerdán este fél 8-kor: Bajazzók. Csütörtök este fél 8-kor: Nótás kapitány.

Előadások a szinkörben:

Vasárnap délután 4-kor: Salamon Béla kabaré-előadása. Vasárnap este 7-kor: Salamon Béla kabaré-estje. Hétfő este 7-kor: Salamon Béla kabaré-estje.

A tanítók szakszervezetének bábszínház előadásai

A bábjátékot Európában csak mint gyermekszórakozást, vagy mint kuriózumot ismerik. Nyugatra Indiából került a kereszties háborúk alatt. Nálunk népies vagy inkább vásári szórakozássá vált.

A kolozsvári tantestületi szakszervezet — igen dicséretreméltóan — magáévá tette az iskolai bábszínház népszerűsítésének gondolatát, mely mint gyermek- és népművelőeszköz kívánónak bizonyult.

A tantestület tagjai feladatjukban is felhasználták a bábszínházat. Reméljük, a jövőben minden iskola gondoskodik fog arról, hogy saját bábszínháza legyen. Nemesak a kellékek nagyrészt háziilag előállíthatóak voltak — hiszen tudjuk, hogy milyen gond most a szülőknél, ha szereplő gyermekeknek jelmezt kell beszereznie —, hanem mivel a bábo előadás kicsi helyen is megrendezhető. Ahol például nincs díszterem, nincs színpad: ott valamelyik nagyobb osztályteremben.

SALAMON BÉLA BOHÓZAT-ESTJE. Salamon Béla a közkezdett budapesti komikus ma, szombaton este fél 8 órakor az unitárius kollégium szabadtéri színpadán, vasárnap délután 4 órakor és este 7 órakor a Szinkörben mutat be öt remek bohózatot.

GULYASNAP. A textilipari és ruházati munkások szakszervezete e hó 19-én, vasárnap nagy-gulyásnapot rendez vidám szórakozással egybekötve, a Burgya-kert alatti södrőzeten. Indulás reggel fél 7 órakor, a szakszervezet helyiségéből.

(*) **HALÁLOZÁS.** Id. Orbán Lajos nyug. állami anyakönyvező augusztus 16-án hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése augusztus 18-án délután 4 órakor, a köztemető kápolnájából. A gyászoló család.

(*) **KOLOZSVÁRI TAKAREKPENZTÁR ÉS HITELBANK RESZVÉNYTÁRSASÁG MEGHÍVÓ.** A kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság 13-ik évi rendes közgyűlését 1945. szeptember 4-én délután 17 órakor fogja Kolozsvárt, Szabadság-tér 7 alatti székházában megtartani. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1944. évi üzleteredményről. 2. Határozathozatal a mérleg megállapítása és a tiszta jövedelem hova fordítása iránt. 3. Igazgatóságának a felmentvény megadása az 1944. üzletéről. 4. Alapszabályok módosítása, azoknak a banktörvényvel és a román kereskedelmi törvénnyel való összehanghozása végett. 5. Nyugdíjalap alapszabályainak módosítása. 6. Ingatlanok eladása. 7. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása. Ezen közgyűlésre a részvényeseket azon figyelemmel hívjuk meg, hogy az alapszabályok értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja akár saját személyében, akár meghatalmazottja által szavazati jogát, aki részvényét 5 nappal a közgyűlés

előtt az intézet kolozsvári pénztáránál, vagy bánffyhungyadi, dési, gyulafehérvári, marosvásárhelyi, nagybányai, szamosújvári, temesvári és tordai fiókjaitól még le nem járt szelvényeivel együtt letette. Amennyiben a közgyűlés a megjelent részvényesek, illetve a letett részvények légtelen számánál fogva határozatképtelen lenne, a második közgyűlés folyó hó. szeptember 12-én délután 17 órakor lesz megtartva a fent megjelölt helyen és tárgysorozattal, amikor is ezen második közgyűlés érvényesen fog határozni a tárgysorozat összes pontjára fellett, tekintet nélkül a letett részvények és megjelent részvényesek számára. Kolozsvár, 1945. augusztus 16. Az igazgatóság.

(*) **A HELYBELI AUT. ORTH. IZRAELITA HITKÖZSÉG** ezúton is tudomására hozza híveinek, hogy a Mikes Kelemen-utca 13 alatti Sasz-Chewra templom a főünnepre teljesen renoválva, újból a hívők rendelkezésére fog állni, elsőrangú kántorral és énekkarral. Ugyszintén a Kádár-utcai szefárd templom is, A templomi ülések beáradására vonatkozólag, hitközségünk Timár-utca 34 alatti hivatala ad felvilágosítást.

A Fások Szakszervezetének kulturális bizottsága 1945 augusztus 19-én vasárnap délután 2 órai kezdettel este 11 óráig tartó táncdélután rendez sportfelszerelés javára a szakszervezet helyiségében Karolina-tér 4 alatt. Tisztelettel várunk mindenkit. Kulturális bizottság.

Kolozsvár—Enyed—Gyulafehérvár reggel 7 órakor.

Új autóbussz járatok:

Kolozsvár—Aranyosgyérei—Ludas délután 4 órakor.

Kolozsvár--Mócs--Sármás--Örményes--Szászrégen

minden nap délután 2 órakor.

Kolozsvár--Zilah--Sármás--Tasnád--Nagykaroly--Szatmár

hétfő reggel 7 órakor és aztán kétnaponként reggel 7 órai indulással.

Jegyelővétel!

Indulás a főposta hátamögötti autóbusszállomásról.

Jegyelővétel!

A Vörös Hadsereg lapja a kolozsvári fasiszta vérengzésekről

A román nép nem fogja tűrni, hogy a mult kísértetei megzavarják az együttélő népek viszonyát

BUKAREST, augusztus 17. A „Gratul Nou”, a Vörös Hadsereg románnyelvű lapja vezető helyen foglalkozik a kolozsvári reakciós-fasiszta vérengzés ügyével.

— Abban az időben — írja a Vasilev őrnagy tollából származó cikk — amikor még Európában háború volt, a románial reakciós és fasiszta elemek minduntalan megkísérelték a zavarkeltést a Vörös Hadsereg hátában, amellyel akkoriban már együtt küzdött a román hadsereg is. Noha azóta a hitleri Németország összezúzódott, ugyanazok a románial fasiszta és reakciós elemek nem mondanak le a lamuzsi kihívásokról, hogy ezáltal megzavarják és aláaknázzák a béke frontját, mely a szabadságszerető erők győzelme alapján most van épülőben.

— Hogy ezt miért teszik, nyilvánvaló, mert ahogy a demokrácia és a béke tényezőinek megszilárdulása a hitlerizmus és reakció számára más országokban is halálos veszedelem, az Romániában is. S az is nyilvánvaló dolog, hogy ezek a fasiszta erők sohasem is tudtak és ma sem tudnának másban élni, mint az uszítás és a háború atmoszférájában.

— Manapság — folytatja a cikk — s különösképpen a berlini konferencia után, ahol is kemény határozatokat hoztak a mindenféle hitlerista maradvány kiirtására, ezek a románial reakciós és fasiszta elemek az elpusztulás távlatában kell lássák magukat, s nem marad számukra más, mint hogy hol itt, hol ott provokációkkal kísérletezzenek.

— Jellemző az időpont — írja a lap — melyet a román fasiszták és reakciók eme provokációkra kiválasztottak. A román csapatok Kolozsvárra való visszakerülésének pillanatát választották, mely várost Románia a demokrácia életre való át-

rendezés következtében szerzett vissza; ama Román Hadseregnek az országba való visszatérése alkalmát használták fel, amely széles demokratikus kormányának vezetése alatt megszilárdította pozícióját a vi-

Befejeződött az augusztus 5-iki vérengzés kivizsgálásának első szakasza

KOLOZSVAR, augusztus 17. Timofi Gheorghe rendőrfőkapitány a mai nap folyamán közölte munkatársunkkal, hogy az augusztus 5-iki reakciós-fasiszta vérengzés tisztázása érdekében folytatott vizsgálatoknak első szakasza befejeződött. Megállapították, hogy magának a román hadseregnek, a kolozsvári rendőrség közegeinek és a Dermatogárdának nincs köze a vérengzéshez. A reakciós-fasiszta merénylet értelmű szerzői és végrehajtói azok a fasiszta és sovinszta csoportok, amelyek Maniu és társai köré csoportosulva a kolozsvári román diákság egy részét, valamint más reakciós elemeket biztattak fel aljas kották végrehajtására.

A vizsgálat során, a már említett Hatleganu Emilen kívül, a nyomozást végző közegek sok egyént tartóztattak le. A vizsgálat második szakaszában, amely most kezdődik el s amelybe a belügy- és hadügyminisztérium is bekapcsolódott, arra törekednek, hogy az összes bűnösöket kézrekerítsék és a reakciós megmozdulásban és vérengzésben bűnösöket kíméljék a lakosság soraiból s méltóképpen megbüntessék.

A letartóztatottak névjegyzékét a további nyomozás érdekében egyelőre nem közölték.

A Délerdélyből elköltözöttek és elmenekültek nem vesztették el román állampolgárságukat

KOLOZSVAR, augusztus 17. Az állampolgársági törvény megjelenése óta az erdélyi magyarság ezreit foglalkoztatja az a kérdés, hogy a bécsi döntést követő időkben Délerdélyből Északerdélybe vagy Magyarországra távozott román állampolgárok — tekintet nélkül arra, hogy át-szöktek-e vagy optáltak — román állampolgároknak tekinthetők-e? A végrehajtási utasítás megjelenése óta ez a kérdés tisztázódott.

A törvény szerint mindazok, akik a bécsi döntés napján román állampolgárok voltak, eredeti állampolgárságukat megtartják. A bécsi döntés értelmében Észak-erdély területén lakók jogszerint magyar állampolgárokká váltak. A bécsi döntést azonban a szovjet-román fegyverszüneti egyezmény semmisnek nyilvánította, amiből következik, hogy a semmis rendelkezés alapján megszerzett magyar állampol-

gárság is semmis, tehát visszaáll az eredeti helyzet. Félreértésre a törvénynek egyik rendelkezése adott okot, amely szerint azok a román állampolgárok, akik idegen állampolgárságra optáltak, elveszítik román állampolgárságukat. A törvény végrehajtási utasítása azonban kimondja, hogy „idegen” állampolgárság alatt nem a magyart, hanem minden egyéb állampolgárságot kell érteni.

Román állampolgárok tehát azok, akik a bécsi döntéskor román állampolgárok voltak, de ezt követően 1945 április 4-ig magyar állampolgárságot szereztek. Ez az intézkedés két csoportra vonatkozik: Először azokra, akik Északerdély területén laktak a bécsi döntés napján, tehát jogszerint magyar állampolgárokká váltak, tekintet nélkül arra, hogy szereztek-e időközben magyar állampolgárságot

— Az a tény, hogy a kolozsvári fasiszta merénylet sugalmazója és vezetője az ismert manipulátori éharcos, Hatleganu Emil, ismétellen teleplezi e Maniu körül csoportosult klkk nemcsetellenes, antide-mokráta tevékenységét.

— Meggyőződésünk — fejeződik be a cikk —, hogy a román nép, mely eddig tudta értékelni a demokrácia üdvös hatását, nem fogja tűrni, hogy a mult kísértetei megmérgezzék közéletét, megzavarják az együttélő népek viszonyát s a román tartományoknak a béke és a demokrácia frontjához való végleges csatlakozása művét.

Egy Naumann női varró-gép eladó vadonatúj állapotban.

Horea-ut 63. Székely Sándor cipész

Legjobb minőségű gyermekkosciók kaphatók Jakab-Konsum-nál, Csáky-utca 4.

Felkérem azt az egyént, aki kedd éjjel ruháimat elvitte, a benne lévő iratokat, pénztárcát, képeket, és noteszt juttassa vissza. Ebben az esetben a feljelentést visszavonom.

Görögtemplom-utca 39. szám alatti lakos

Keskenyfilm a segesvári Petőfi-ünnepségekről

A Magyar Népi Szövetség Farkas-utcai székházában vasárnap délelőtt fél 11 órakor bemutatják a segesvári Petőfi-ünnepségekről és a kolozsvári munkásvertanuk temetéséről készült keskenyfilmet. A rendkívül érdekes filmbemutatóra minden tagját szívesen látja a helyi szervezet.

Meghívó

a Kolping Legényegylet báljára augusztus 18-án szombat este 9 órai kezdettel. Brassai-utca 5. Jó hangulat. Hideg büffé.

Columbia jazz.

SALAMON BÉLA NAGY KACAGO ELŐADÁSAI

augusztus 18-án, szombaton az unitárius kollégium szabadtéri színpadán fél 8 órakor. Augusztus 19-én, vasárnap a Szinkörben délután 4 órakor és este 7 órakor, valamint hétfőn este 7 órakor. — Minden egyes előadásán Salamon Béla öt bohózatban játsza a főszerepet

augusztus 18-án, szombaton az unitárius kollégium szabadtéri színpadán fél 8 órakor. Augusztus 19-én, vasárnap a Szinkörben délután 4 órakor és este 7 órakor, valamint hétfőn este 7 órakor. — Minden egyes előadásán Salamon Béla öt bohózatban játsza a főszerepet

Vasárnap autóbusz indul Kolozsvártól Marosújvárra

délben 12 órakor és este 7 órakor vissza.

Érdeklődni az autóbuszállomáson a főposta mögött.

megállapító hivatalos okiratot vagy sem. Másodsor azokra, akik a bécsi döntést követő időkben Északerdély vagy Magyarországra távoztak és ez alkalommal magyar állampolgárságra optáltak. Ugyanez áll azokra is, akik szökve hagyták el Romániát. Ezekre éppen úgy vonatkozik a román állampolgárság vissza-szerzésére vonatkozó rendelkezés, mint az Északerdély területén állandó lakhely-vel rendelkező személyekre.

Természetesen, kivételt képeznek a rendelkezések alól és nem tekintendők román állampolgároknak azok, akiket a törvény és a végrehajtási utasítás kifejezetten kivétel. E kivételekkel lapunk honlapján számában foglalkoztunk.

A kenyérjegyek kiosztásának sorrendje

KOLOZSVAR, augusztus 17. A kenyérjegyek kiosztása sorrendjének előző lapszámunkban megkezdett közlését az alábbiakban folytatjuk:

I. kerület, Farkas-utca 7 szám. Augusztus 20: Bethlen, Báthori, Házsongárdi-ut és Tető, Hegedűs Sándor, Móczok-utca 56—80-ig, 80—113-ig, Möriz Zsigmond, Árnas, Anyos, Karolina, Kimizsi és Mikó-utca. Augusztus 21: Csillagvizsgáló, Brassai, Malinovszki-tér, Tinódi, Buza, Dávid Ferenc, Boeszkay, Kemény Zsigmond, Kismester, Kosztolányi, Könyök, Pasteur, Póczy, Pataki és Petelei-utca.

II. kerület, Györgyfalvi-ut 70 szám. Augusztus 20: Tancsics Mihály, Ács, Ásó, Árva, Ferenc József ösökök, Fráter Gv., Kovács, Kómives, Pata-utca 1—50-ig, Szondi és Zsilvölgyi-utak. Augusztus 21: Bajza, Györgyfalvi, Kőlcsey, Körösi, Pata-utca 51—101-ig, Zsolt vezér, Szvaicina, Balaton, Benedek Elek, Kövespad 1—30-ig, Szopor és Varju-utak.

III. kerület, Magyar-utca 49 szám. Augusztus 20: Bolgár, Pulesu vezér, Bontod, Hősök-tere, Hóry Béla, Hóvirág, Nádasorok, Cigány-telen, Szentgyörgy-hegy, Magyar-utca 101-től végig. Augusztus 21: Bagoly, Bodza-szoros, Bakamál, Hadak, Honterus, Kályhás, Szamosközi, Dohány, Dermatá, Dózsa és Kajántó-utca 1—100-ig.

IV. kerület, Horea-ut 42 szám. Augusztus 20: Fogarasi, Ferenczi Zoltán, Fürj, Fény Gízella, Gyulagvár, Hajdu, Halász, Hidelvei, Hirschler, Huszár, Hegyesdomb, Lőpör és Horea-ut. Augusztus 21: Új-sz. Hóra, Imre király, Irinyi, Iskola, Kandó Kálmán, Kassai, Kalauz, Kájoni János, Kálán és Katalin-utca.

V. kerület, Józsa Béla-utca 37. Augusztus 20: Rákóczi-ut, Augusztus 21: Ond, Huba, Rákóczi Máttyás, Hétvezér-tér, Sándor László, Szilágyi Sándor és Szimnyó-utak.

VI. kerület, Manastir-ut 61. Augusztus 20-án: Domb, Füzfa, Fogadó, Fővény, Gazdász, Felkete Péter, Ránság, Rem, Csorog és Kalános-utak.

Az élelmiszerjegy átvételére felhatalmazott személy az összes személyek rendezési lakó-bejelentőlapját köteles a jegy átvételkor felmutatni. Azok, akik a meghatározott sorrendben nem jelentkeznek az élelmiszerjegy átvételére, a jövőben ellátatlanok maradnak.

